

Oudduitse Herder & Duitse Herder langstokhaar

Op 1 januari 2011 is de Duitse Herder met langstokhaar niet langer een fokuitsluitende fout bij de Duitse Herders. De langstokhaar variëteit is officieel opgenomen in de FCI rasstandaard van de Duitse Herder. Daarmee is een jarenlange strijd tussen de liefhebbers van de langharige Duitse Herder en de 'gewone' stokharige Duitse Herder tot een einde gekomen... of toch niet?

• De Oudduitse Herder
Atuniël-Khes Angel of
Wassenaer.

Dit is Hardy-
Branco!

Oudduitse Herder

Wat zijn eigenlijk de verschillen of juist de overeenkomsten tussen een Duitse Herder langstokhaar of een Oudduitse Herder? Genetisch gezien zijn er eigenlijk geen verschillen. In 1930 besloot de Duitse vereniging van Duitse Herdershonden, de SV (Verein für deutsche Schäferhunde), dat de langstokhaar honden een 'fokfout' waren en dat deze honden werden uitgesloten van de fokkerij. In 1991 werd dit door de SV omgezet in een 'fokuitsluitende fout' en mocht er met deze honden niet langer worden gefokt. Toch werd er door liefhebbers met deze langstokharige

honden gefokt, echter zonder de officiële stamboompapieren, immers voor deze honden met een 'fokuitsluitende fout' kon men zich niet laten inschrijven bij de SV. Daar de langstokharigen niet werden geaccepteerd binnen de officiële rasvereniging de SV (en later ook niet in de Nederlandse Vereniging van fokkers en liefhebbers van de Duitse Herdershond, de VDH) is in 1984 de 'Langhaar-Schäferhunde-Verband Deutschland' opgericht. Het door een rasvereniging uitgeven van afstammingsbewijzen met als rasomschrijving 'Duitse Herder' voor deze langstokharige honden is niet toege-

staan. Omdat het langstokhaar een genetische terugslag is naar de oorspronkelijke herdertypen uit het begin van de vorige eeuw, heeft men dus gekozen om deze honden de Oudduitse Herder te noemen.

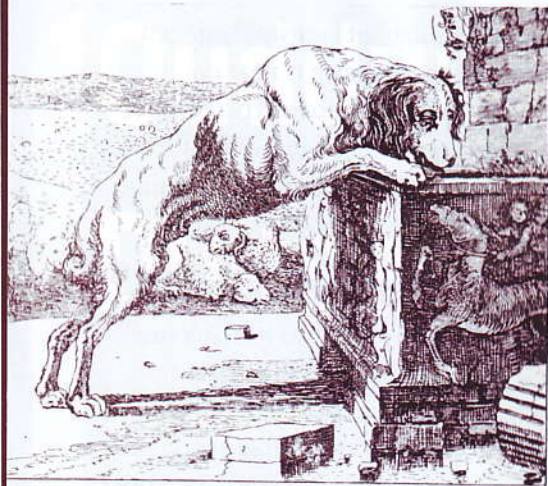
Langstokhaar Duitse Herders

Tot 1 januari 2011 was het ook in Nederland niet mogelijk om langs officiële weg, de Raad van Beheer, te fokken met een combinatie van twee langstokharige Duitse Herders. Voor deze honden werd door de Raad van Beheer dus ook geen NHSB nummer (stamboom) afgegeven. Deze honden kregen dus een afstammingsbe-

- Ter vergelijking de langstokhaar Duitse Herder Hardy-Branco vom Rosenbach.

Dit is de ODH
Atuniël-Iches Angel
of Wassenaer

- *Oudduitsche Herdershond, naar een gravure van Johannes von der Hecke uit het jaar 1656. (Germaans Museum, Neurenberg)*

wijs van de rasvereniging waar de betreffende fokker bij is aangesloten (in Nederland en Duitsland zijn diverse rasverenigingen actief die dit ondersteunen) met als rasomschrijving Oudduitse Herder. Toch zijn er langstokhaar Duitse Herders met een NHSB nummer. Dat zijn meestal de langstokharige die geboren zijn in een nestje van 'gewone' stokharige broertjes en zusjes. Dit gehele nest heeft als rasvermelding dan ook gewoon 'Duitse Herdershond' op de stamboom staan zonder vermelding van de haarlengte.

Geschiedenis in Duitsland

De (Oud)Duitse Herder vindt zijn oorsprong in Duitsland uit verschillende typen herdershonden. Er waren langhaar, ruwhaar en korthaar herdershonden, en dan ook nog in allerlei kleuren en typen. De honden deden dienst als bewaker van huis en haard of het hoeden van de kudde. In die tijd fokte men uitsluitend op karaktereigenschappen en keek men eigenlijk niet naar het uiterlijk. In de oorspronkelijke Duitse Herdervereniging die eind negentiende eeuw werd opgericht aan-

vaardde men elke type vacht en kleur. In 1899 richtte Rittmeister Max von Stephanitz een nieuwe club op, de SV (Verein für deutsche Schäferhunde). Von Stephanitz zocht eigenlijk geen honden voor het hoeden van een kudde, maar een militaire hond, een hond die sterk, onvermoeibaar en trainbaar is. Men ging fokken met honden uit Thüringen en Saksen en met het Württemburger type. Vrij snel daarna sloot men de ruwharigen en de langharigen uit. Von Stephanitz vond de langhaar ongeschikt, omdat die tijdens het werk teveel vocht vast zou houden in de vacht en hierdoor beduidend minder snel was in het waterwerk. Fokdoel was een stokharige, wolfachtige hond als werkhond, de voorloper van wat we nu allemaal kennen als de Duitse Herdershond. De herders op het platteland van Duitsland, die geen belang hadden bij dit type van Rittmeister Max von Stephanitz, bleven echter wel fokken met het oude Duitse Herdertype. Niet alleen vonden Von Stephanitz en zijn collega-fokkers de langhaar een fokfout, maar ook de kleur wit was ongewenst. Bij gebruik voor

militaire doeleinden zou de kleur wit veel te snel opvallen. Werd er in een nest een witte pup geboren dan werd deze pup meestal gedood. Toch had ook de kleur wit zijn liefhebbers. Via omwegen kwamen deze witgekleurde herders terug als Zwitserse Witte Herder. Ook bij deze herder komt zowel stokhaar als langstokhaar voor.

Oost Duitsland

In 1961 verdeelt de muur Duitsland in Oost en West. Vanaf dat moment gaat men in de DDR Duitse Herders fokken die niet op uiterlijk worden beoordeeld, maar op inzetbaarheid, hardheid en gezondheid. Sterke, zwaar gebouwde rechte honden. Deze honden moesten zelfstandig kunnen werken, hard zijn en aan alle weersomstandigheden weerstand kunnen bieden. Vaak hadden deze honden een dikke ondervacht, noodzakelijk voor de strenge winters in het oostelijk deel van Duitsland.

West Duitsland

In het westen keek men vooral naar het uiterlijk (vooral de geel-zwarte

- *De Oudduitse Herder is een betrouwbare, zelfbewuste en zelfverzekerde hond.*

• De Oudduitsse Herders Atuniël-Khes Angel of Wassenaer (links) en nestzuster Antriël-Jazz Angel of Wassenaer.

Duitse Herder was populair). West Duitsland was immers niet in oorlog en er was geen noodzaak om honden te fokken om de grenzen te bewaken. In het westen van Duitsland zag je dan ook een andere lijn van honden ontstaan. Honden met een afvallende croupe, een schoonheidsideaal, iets wat je niet zag bij het DDR-type.

Hoe goed fokkers aan beide zijden van de muur hun best ook deden, nog steeds werden er uit twee stokharige ouders één of meerdere langhaarpups geboren. Deze pups kregen vaak geen stamboom en werden niet zelden goedkoper verkocht. Met de herziene rasstandaard in 1991 werd het zelfs nog strenger. Men bleef de langstokhaar als ongewenst beschouwen. Gelukkig was er een groep mensen in Duitsland die juist wel op dit type vielen. In 1984 wordt in Duitsland de Langhaar-Schäferhunde-Verband-Deutschland (LSVD) opgericht. Deze mensen fokken uitsluitend met langharige Duitse Herders.

Verschillen

Het grootste verschil tussen de Oudduitsse Herder en de 'gewone' Duitse Herder is zijn lange haar. Maar ook is zijn ruglijn niet zo schuin aflopend als momenteel bij de 'gewone' Duitse Herder gefokt

wordt. Naast de kenmerkende zwart-bruine kleurstelling van de Duitse Herder, komt de Oudduitsse Herder ook voor in andere kleurstellingen. Daarnaast is het temperament doorgaans iets minder fel dan bij de 'gewone' Duitse Herder. Hij is wat beheerster en rustiger van aard, reageert niet fel op een bevel, maar bekijkt de situatie eerst, alvorens te reageren.

Eén van de grotere Oudduitsse Herdershonden fokkers uit Duitsland begon, nu zo'n 25 jaar geleden, het fokken met honden van het zogenaamde DDR-type. Dit type herder is wat geblokt en grover dan de West-Duitse lijn. Ook bij dit DDR-type werden regelmatig langharige pups geboren en men begon hiermee te fokken. Zo ontstond een groeiende populatie Oudduitsse Herdershonden. De meeste Oudduitsse Herder fokkers zijn aangesloten bij de Deutscher Rassehunde Club (DRC), een Duitse rasvereniging die meerdere rassen vertegenwoordigt. De DRC geeft afstammingsbewijzen af voor de Oudduitsse Herder.

• De Oudduitsse Herder is een hond die veel beweging nodig heeft.

• De Oudduitsse Herder wordt vaak omschreven als een lieve, zachte aardige hond.

Geschiedenis in Nederland

De geschiedenis in Nederland is niet zo erg oud. Eind jaren negentig was er een fokker in het zuiden van Nederland actief die adverteerde met de naam Oudduitsse Herder. Rond 2000 kwamen er steeds meer fokkers bij en langzamerhand was de naam Oudduitsse Herder niet meer weg te denken in Nederland. Bij een groeiende groep liefhebbers van de Duitse Herder ontstond de vraag naar Duitse Herders met een meer rechte rug, en juist dit is één van de uiterlijke kenmerken van een Oudduitsse Herder.

In de fokkerij in Nederland wordt nog heel vaak een Duitse Herder langstokhaar gebruikt in combinatie met een Oudduitsse Herder. Dit om de fokbasis niet al te smal te maken. De pups die daaruit geboren worden zijn, zoals de liefhebbers dit verwoorden, de eerste generatie Oudduitsse Herder. Een NSHB stamboom van de Raad van Beheer is dan onmogelijk immers één van beide ouders heeft geen officiële stamboom, maar een afstammings-

bewijs. Er zijn zowel in Duitsland als in Nederland vele kleine rasverenigingen die afstammingsbewijzen afgeven voor de Oudduitsse Herder. Geen van deze Nederlandse rasver-

enigingen is officieel erkend door de Raad van Beheer simpelweg omdat de Oudduitsse Herder geen officieel FCI erkend hondenras is. Immers, de Oudduitsse Herder is een langharige variëteit van de Duitse Herder.

Langstokhaar toegestaan

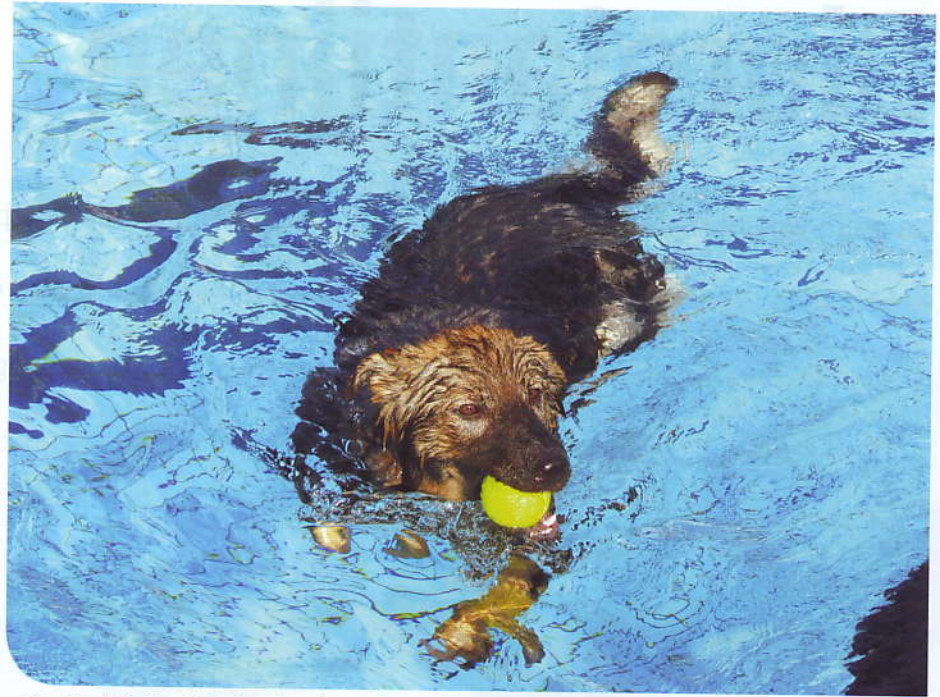
Zoals in de aanhef van dit artikel al is aangegeven is per 1 januari 2011 de Duitse Herder langstokhaar wel toegestaan bij de FCI en de Raad van Beheer. Dat betekent dat fokkers van de Duitse Herder langstokhaar nu wel een officiële NSHB-stamboom kunnen aanvragen voor deze honden en is het nu toegestaan met langstokharigen te fokken. De pups uit deze langstokhaar combinatie krijgen echter niet de vermelding Oudduitsse Herder op de stamboom, maar Duitse Herder langstokhaar. Dit betekent dat er twee lijnen naast elkaar gaan lopen: de Duitse Herder langstokhaar en Oudduitsse Herder.

• V.l.n.r.: De Oudduitsse Herders Amitiël-Aiki Angel of Wassenaer, Altea-Angel van Marjan's Meute, de stokhaar Duitse Herder Kayra van de Modderbeek en de Oudduitsse Herder Atuniël-Khes Angel of Wassenaer.

Voor de Oudduitse Herder kunnen nog steeds geen officiële NHSB stambomen via de Raad van Beheer worden aangevraagd, ook niet met terugwerkende kracht. De toekomst zal uitwijzen of hierdoor opnieuw een tweedeling zal ontstaan: Duitse Herder langstokhaar met een sterk aflopende croupe, het West-Duitse type, en een meer op de Oudduitse Herder lijkende geblokte hond van het zogenaamde DDR-type.

Er is op het moment wel één vereniging, de Duitse Herder Club Nederland (DHCN) die zich sterk maakt voor de Duitse Herder, zowel de stokhaar als de langstokhaar, en de Oudduitse Herder met als doelstelling het breed fokken van meer geblokte honden.

• De Oudduitse Herder heeft aardig veel werkdrijf.

Gezondheid

Net als de Duitse Herdershond is de Oudduitse Herder ook drager van enkele erfelijke afwijkingen. De bekendste zijn HD (heupdysplasie) en ED (elleboogdysplasie), maar er zijn ook problemen met de rug, epilepsie en DM (degeneratieve myelopathie).

Binnen de regels, vastgelegd in eisen van het basis fokreglement van de Raad van Beheer, worden de honden bij de erkende fokkers, dat wil zeggen fokkers aangesloten bij een goede rasvereniging, gecontroleerd op HD en ED. Zijn deze ouderparen en hun voorouders vrij van deze aandoeningen dan is de kans veel kleiner dat de nakomelingen dit krijgen. Ook voor andere voorkomende problemen binnen de wereld van de Duitse Herder, zoals bijvoorbeeld DM, zijn inmiddels eisen op papier gezet.

Karakter

De Oudduitse Herder wordt vaak omschreven als een lieve, zachtaardige hond. Dit is zeker ten dele waar.

De hond moet evenwichtig, zenuwvast, zelfverzekerd en absoluut onbevangen en goedaardig zijn. Echter de hond is ooit gefokt als Duitse Herder met als doelstelling werkhond, en dat zie je terug in het karakter. Er zijn zeker honden met een sterke wil waar je als baas een consequente leiding aan moet geven. De hond moet zich verder gedragen als een betrouwbare, zelfbewuste en zelfverzekerde hond. De hond heeft aardig veel werkdrijf. Angst, schuwheid, agressie en overdreven dominantie is uit den boze. De hond is leergierig en handelbaar. Een herder is een draver, een hond die veel beweging nodig heeft en zeker niet gebaat is bij een rondje om de kerk. Tenminste één keer per dag een flinke wandeling van 1 à 1,5 uur is beslist noodzakelijk.

De Oudduitse Herder is zeer geschikt voor alle vormen van hondensport zoals speuren, behendigheid, pakwerk, gedrag en gehoorzaamheid, enzovoort. Groeien de honden met andere dieren op, dan is dat geen probleem. Vaak zien we een herder

samen met de huiskat in één mand liggen. Ook opgroeien met kinderen is alleen maar leuk, al is een waarschuwing hier wel op zijn plaats. Laat kleine kinderen nooit alleen met de hond. Ook als er vriendjes of vriendinnetjes komen spelen moet er goed opgelet worden. In het spel zal de hond (mogelijk) de eigen kinderen gaan verdedigen.

Niet als eerste hond

Mensen die voor het eerst een hond uitkiezen kunnen eigenlijk beter geen Oudduitse Herder nemen. Deze honden hebben in het algemeen behoefte aan goede rangorde verdeling. Treedt de eigenaar niet op als een echte roedelleider dan kan ook een Oudduitse Herder ontsporen. ◀

INFORMATIE

Wilt u meer informatie over de Oudduitse Herder en de Duitse Herder langstokhaar kijk dan op de site van de **Duitse Herder Club Nederland**: www.dhcn.nl